

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI AR
helyben házhoz hordva v. vidékről
postán küldve:
Egész évre 7 frt, fél évre 3 frt 50 kr
negyed évre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sor helyre 5 kr (1-10 sor)
helyre 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény.
Minden egye hirdetés bérletdíj: 30 kr.
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassómezei választmányának hivatalos közlönye.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN s SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót, Haasenstein s Vogler János, Dukes Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube s társa, Haasenstein s Vogler Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppel Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetésirodájában.

102-ik szám.

Brassó, Kedd, szeptember 4-én.

IV. évfolyam 1888.

Téves felfogás.

A „Székely Nemzet” című lapunk az E. M. K. E. brassói székhelyének és oláhoknak az E. M. K. E. idején brassói nagygyűlésével szemben tanúsított maguk tartásából következőt vonva, ajánlja az Emke-nek, hogy vonjon ő is következtetést a történetekből s ne tartsa jövőben közgyűléseit oly helyen, minő Brassó vagy Nagy-Szeben. Ebből önként következik az, hogy az idén sem kellett volna Brassóba jönni.

Laptársunk véleményét két szempont befolyásolja. Az egyik: hogy nem kell oly ellenségek közé menni, kiket meggyőzni lehetetlen, mert nem akarnak meggyőzni s a kik elég egyoldalúak, egy — az ő szempontjukból felfogva — ártatlan társadalmi mozgalom ellen tiltakozni s odáig mennek ellenszenvükben, hogy a magyar állam, hazájuk, nemzeti jelvénye, lobogója iránt tiszteletlenül viselkednek, a mit igazolt a Dück-féle interpelláció s az arra adott polgármesteri felelet egyrészt, több lobogónak idején ismeretlen tettesek által történt letépetése másrészt s viszont egy másik, a szászok közt befolyásos helyet elfoglaló egyén azon kvalifikálhatatlan eljárása, hogy a lobogót, melyet hazájának lakója a saját ablakai alá feltépett, onnan levétni parancsolta.

A másik: hogy van az erdélyi részeken elég magyar város és különösen a Székelyföldön, hol az Emke. mindenkor szívesen látott vendég; hol reá nagy feladatok várnak, hol megjelenése nagy erkölcsi haszonnal bír s a hová mennél gyakrabban irányítani az ország figyelmét már azért is kívánatos, mert ez által a szegény székelység bajai és érdekei iránt felkeltetik az országban a rokonszenv s másrészt természeti kincseire irányoztatik a figyelem.

A mi az elsőt illeti: teljesen igaz, hogy a szászok és oláhok túlnyomó része — ide nem számítva azon figyelmen kívül nem hagyható részt, mely jóban-rosszban eddig mellettünk volt — oly elkeseredett ellensége az E. M. K. E.-nek, sőt a magyar államnak és nemzetnek is, hogy azt felvilágosítani vagy meggyőzni, határos a lehetetlenséggel.

Ezek a szászok és oláhok nem akarnak tudni annál, mint a mennyit érdekeik kívánnak. Ezeket tehát felvilágosítani vagy

pláne megnyerni akarni, egyenlő a szerecsenek fehérre mosásával.

Csak hogy az Emke. elhatározásánál, hogy a hozzá érkezett szívélyes meghívás folytán, Brassóban tartsa idej közgyűlést, nem ez a szempont volt irányadó.

Az Emke.-t az a cél vezette Brassóba, hogy itt lakó véreit küzdelmükben támogassa, magához felemelje s ezzel bebizonyítsa s ezt épen ennek, az évek óta pusztító léteért küzdő magyarságnak is mondja, hogy e magyarság nem áll magára hagyatva, hogy hazafias küzdelmében háta mögött hatalmas haderő van: a nemzet.

Szerintünk ez volt az Emke. elhatározásának főoka.

Volt ezenkívül még valami.

Ki ne emlékeznék az írók és művészek mult évi brassói látogatására? És ki ne emlékeznék arra a magyarságunkra egyenesen megsegényítő mellőzésre, melyben azon vendégek részesíték, kiknek szívélyes, ünnepélyes fogadtatása legfőképpen az ő műve volt.

Nem tagadjuk ma már, ez nagy csorbát ejtett magyarságunkon. Ezt is jóvá akarta tenni az Emke. A mellőzött magyarságot tüntetőleg fölemelni.

A harmadik szempont: a szászok és oláhok meggyőztetése, szintén egyik oka volt az elhatározásnak, de ez csak mellékes volt. Azonban erre a harmadik okra is megvan nekünk a mi véleményünk.

Az ország eddig csak hírből ismeri a szászokat és oláhokat. Nagy része a nemzetnek csak a sajtó s egyesek által előidézett ingerültségnek tartja az egész nemzetiségi mozgalmat. Mi tudjuk s azok is tudják, kik a viszonyokat ismerik s helyesen ítélik meg, hogy ez nem így van, hogy e mozgalmak egyedüli oka: a nemzetiségek elkeseredett magyar-gyűlölete. De az ország nem tudja ezt, sőt még hinni sem akarja.

Vajjon nincs-e kimondhatatlan haszon a nemzetiségek közé ékelt magyarságra nézve abban, ha mennél több alkalom nyújtatik távoli testvéreinknek arra, hogy idejőve, maguk győződjenek meg arról, a mit mi hiába hangoztatunk?

Mi azt hisszük, hogy ha az Emke. gyü-

léseinek ily nemzetiségi helyeken semmi más előnye sem volna, csak ez az egy: akkor is nagy előny volna ez s akkor is kiválóan nemzetiségi városokban kellene a közgyűléseket megtartani, feltéve, hogy azoknak magyarsága elég erős arra, hogy az Emke.-t ehhez méltóan, de legalább is úgy tudja elfogadni, mint a brassói tette.

Sokkal nagyobb haszon hárul ebből az erdélyi magyarságra, mintha az Emke. néhány száz forintot szavaz meg azon város magyar kultur-intézményeinek: a nemzet rokonszenvét nyerjük meg, meggyőzve őt arról, a mi egész hihetetlenül hangzik, hogy vannak helyek, sőt egész vidékek Magyarországon, hol a magyar elem, az államfentartó elem létfontosságát, polgári jogainak gyakorolhatóságát kénytelen még küzdeni.

Ha laptársunk ily szempontból fogja vala fel a kérdést, nem hisszük, hogy ne osztzkodnék velünk azon véleményben: hogy az Emke. közgyűléseit jövőre Segesvárt, Szébenben, Déván, vagy más ilyen városokban kellene tartani, feltéve — mint mondók — hogy ott a magyarság elég erős arra.

Az Emke. bizonyára nem kicsinyli azt a nemzeti tekintetben nagy fontosságot, melylyel a Székelyföld lehető emelése úgy erkölcsi, mint szellemi és anyagi tekintetben bír. Ha ezt szem elől tévesztené, úgy egész működési iránya elhibázott volna.

Hiszszük s reméljük is, hogy fog találni hathatós segítyt egyrészt székely testvéreink szellemi fejlesztésére, másrészt a Székelyföld kincseinek kiaknázására, mi — ha megtörténik — a székelység ismét nagy és hatalmas védőbástyája lesz a hazájának és nemzetnek, a mit minden jó magyar szívből óhajt.

De azért bizonyára megengedi nekünk laptársunk azt, hogy a nemzetiségek közé ékelt magyarság nagyobb veszélyben forog, mint a tömör székelység.

Belföld.

Brassó, szept. 3. (Képviselő jelölés a fővárosban.) A „Pesti Napló” értesülése szerint a Budapest belvárosi „tügyetlen polgárok” Kaas Ivor báró jelölését tervezik a Trefort Ágoston halála által megüresedett belvárosi választókerületben. — A képviselőház

Béla, a második fiu, nem állotta meg egyszer, ebéd végével s utána sietett:

- Elemér!
- Mi az?
- Neked valami bajod van, én látom.
- Van.
- Nagy?
- Nagy. Jöhetsz a szobámba?
- Igen.

Együtt beszélgettek egész délután. Sem az igazgató ur, sem Zoltán — a légkisebb fiu — nem tudtak róla, nem is voltak honn, mert különben nagyon feltűnő lett volna.

Másnap az ebédnél Elemér nem jelent meg. Nem tűnt fel senkinek. Azután való nap sem; az igazgató ur most sem tudakozódott; de ma már Béla mutatta magát levertnek. Harmadik napon csak ketten ebédtek együtt, kimaradt Béla is. Ebéd végével Elemér után tudakozódott az igazgató ur s egy cseléd megmondta hogy beteg, hogy szobájában fekszik.

Belépett.

— Nagyon szép, hogy felkerestél apa, köszönöm. Csináltál már ebéd után szivarkát? — Ezalatt kinyult félkezevel s előkereste tárcáját. Gyujts rá. Itt van gyufa is hozzá.

Az igazgató ur rá gyujtott; helyet foglalt egy tálcán székben, közvetlen a beteg ágya mellett, hátra

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Kóros állapotok tünetjei.

Irtó: Csulak Lajos.

II.

Vetélytársak.

Legújabb szabású kabátokban, finom glacée kezével, örökösön cilinderben és lakk-topánnal: ez az igazgató ur. Ha akarod látni, M. utráin vehetsz alalmat rá bármikor; új foundlandijától kísérve, arany reteti szemüvegén keresztül pislogva, méregeti az uton szembejövőket, de különösen a nőket. Városos hajtvadászatot tart rájuk. Családi állapota önben özvegy. Önagysága az igazgatóné régen már el, — régen. Az igazgató ur tul van a határon s habár suttogja is nagy titokban a fáma, azért még nem látott szürkűlő szálakat ember fia sem százában, sem bajszában. Feketék, valóságos feketék. Egységesség, eleven fiatalság az egész ember.

Egy 28 éves dijnok sovány kenyéren élődve, ki-pongó szilajszággal, nem sokat törődtek vele, — de szerető jó lélekkel — csak hogy az üres; egy éves csavargó kevés tanulmánnyal, semminemű assal; egy 18-éves suhanc, kollégiumi éveiben, de lopja a napot, nem kéri számon tőle senki: az igazgató ur fia.

Különös egy családi élet. Oh, ha azt le tudnám

írni! — De meg sem próbálom; elég az, hogy nagyon különös.

Bencsó Titusz igazgató ur nagyon szép szállást bír M.-ben; első emelet, utcára nyíló ablakok, drága függönyökkel. A szobák száma sok és osztályozva: ebédli, hálók, nappali, pipázó, elfogadó, vendég s a többi; Hanem ez csak luxus, telik a fizetéséből. De máskülömben idejét rendesen a házon kívül tölti. Vacsorázni egyáltalán nem szokott otthon, így a család csak ebéd alatt találkozik össze, de akkor is nagyon keveset beszélnek. Önálló hatásköre van mindenkinek. Általában tegeznek egymást és jogában áll pénzt követelni akármelyiknek; színház, ballet-tánczosnók, frivoj társaságok involválják a kiadást s az igazgató ur ad ha neki is nincsen szüksége reá.

A legnagyobb fiu Elemér, unja a dolgot s egy idő óta felette szomorú — de önálló hatásköre lévén mindenkinek, nem nagyon törődnek egymással. De az Elemér magaviselete kezd feltűnővé válni. Szótalan, feleleteiben a durvaságig darabos, pedáns, sarkastikus, mikor szól; azonkívül nem jár hivatalba, de otthon sem igen ül. Apjával szemben gyakran házassági célzásokat ejt el, de azok kétes értékűek. Aztán a célzások is nagyon rövidek, alig pár szó és semmi felvilágosítás. Ó nagysága az igazgató ur, szintén felel rá egyet-kettőt röviden; de sokszor annyit sem, vagy egyáltalán semmit sem.

elnöke, — mint ugyancsak a »Pesti Napló« írja — felhívta a főváros központi választmányát, hogy Tre-fort Ágoston elhalálása folytán, a főváros IV. vá-lasztó kerülete részére, a törvény értelmében, új kép-viselő választása iránt intézkedjék.

Külpolitikai szemle.

Brassó, szept. 3.

Ő felsége Ferencz József király az orosz cárné meglátogatására folyó hó 1-én délnél 12 és fél órakor különvonattal Gmundenbe érkezett. A királyt, ki orosz tábornoki egyenruhát viselt, a pályaudvaron a trón-örökös nagyherceg és a kumberlandi herceg fogad-ták, kik viszont osztrák magyar egyenruhát öltöttek. A király kíséretében Paar gróf főhadsegéd, az orosz trónörökös kíséretében Woronzoff-Daskofi gróf, teljes díszben, a cumberlandi herceg kíséretében pedig Kle-nek udvari marsall és Volger segédtsízt voltak, kik szintén egyenruhát viseltek.

A király kívánságára hivatalos fogadtatás nem volt. Gmunden városát ez alkalomból lobogók gazda-gon feldíszítették és a kedvezőtlen idő dacára óriási néptömeg gyülekezett azon utcák mentén, melyeken a király elhaladt. A sűrű sorfalat képző nép a királyt lelkesen üdvözölte. A cumberlandi kastélyban Tyra, a cumberlandi hercegné a királyt a folyósón fogadta. Az orosz cárné a lépcsőzetig ment a király elébe. A walesi hercegnőt a király saját lakosztályába, látom-meg. Délnél 1 órakor ebéd volt. A kíséret tagjai számára külön asztal volt terítve. Az ebéd két óra után ért véget, mire Ferencz József király ő felsége ugyanazok társaságában, kik jövetkor fogadták, a pá-lyaudvarba ment és 3 órakor elutazott. Az orosz cárné f. hó 1-én éjjeli 11 órakor ismét elutazott.

Boulanger tábornok három napot Brüsszelben töltött, a hol Napoleon Viktor herceg környezetével érintkezett. A tábornok a herceg szomszédságában is lakott F. hó 1-én d. e. Hollandián és Dánországon át Pétervárra utazott.

A román kamara feloszlátása már legközelebb várható, az új választások valószínűleg október köze-pére iratnak ki. A mi a választásokat illeti, azt hi-szik, hogy ezuttal mind a kormány, mind az ellenzék — az utóbbi már azért is mert számos töredékre van szétdarabolva — tartózkodni fog a választókra gya-korlandó nagyobb befolyástól, úgy, hogy a választá-sok eredménye a választók érületének hamisítatlan kifejezésül lesz tekinthető.

Potsdamban a császár újszülött fiának keresztel-ője f. hó 1-én d. u. fél 3 óra felé Nagy Frigyes haj-dani lakó- és hálószobájában ment, végebe, melyet ez alkalomból kápolnává alakítottak át.

Vilmos császár az első tábori gárda-tüzér-ezre-det saját ezredévé (Leib-Regiment) és az ezred első üteget saját ütegévé (Leib Batterie) nevezte ki.

Savof Christo, a bellovai rablóbanda elfogott tagja vallomást tett arról is, hogy a radikális szerb kormány fegyvereket és pénzt adott a bolgár emig-ransoknak, mikor ezek betörték hazájuk földjére, hogy ott forradalmat szítsanak. Előadta azt is, hogy a lá-zadási terv azért hiúsult meg, mert a lakosság hal-lani sem akart az orosz barát izgatásokról.

A szultán az edinburgi herceget a Nischan Im-tiaz rendjel arany és ezüst ékítményével tüntette ki.

dült a széke, lábait egymásra tette s fujta illatos füstjét felfelé. Sokáig nem szólt egyikük sem.

Te nagyon ostoba vagy apa! szolt Elemér egy-szerre. —

— Egészen megválasztottnak tartod kifejezésedet? felelt csendes lakonizmusssal az igazgató ur hosszú idő múlva, mialatt sem arcának egyetlen izmát, sem testének egyetlen tagját nem mozdította, csak ült s fujta füstjét tovább.

Elemér teljesen figyelmen kívül hagyta atyja kér-dését; nem gondolt vele. Ismét néhány perc telt el.

— Házasodol, apa?

— Igen.

— Tudod, hogy nekem viszonyom van Olgával? — Szeretem, s tudom, hogy ő is szeret. Nem tartom szépnak töled. Elköltözzöm innen még ma — Béla már el is ment, katona: huszár lett.

Az igazgató ur kiszivta szivarkáját, felállott, megigazitotta szemüvegét.

— Időt engedek gondolkozni a felett, melyikünk az ostoba. Hivattál már orvost? Avagy küldjek?

— Nem! —

És... és... történt még azután egyéb is. Ime: az igazgató ur boldog: szerfelett boldog Olgában szép fiatal felesége van! Egy idő óta csak hárman vannak Igen, hárman, Zoltán is kimaradt. — De az a harma-

Román lapszemle.

»A brassói lobogó-ügyet hajánál fogva rántották elé. Hogy a kultur-egyletbelieknek nincs komoly alap-juk, ennek bizonyítéka az is, hogy a »Pester Lloyd« és a többi magyar lapok, melyek német nyelven jelen-nek meg, hallgatnak erről az ügyről, mert félnek, hogy a kultur-egyletbeliek izgatása (?) a német sajtóban a magyarokra nézve barátságtalan vitatkozást fogna elő-idézni. Azonban mindezen körülményekből képzeletet nyerünk arról, hogy miként izgatnak, (?) hecczelnek (?) szüntelenül a kultúregyletiek némi haszontalan ürügyek alatt a nem magyar nemzetiségek ellen.«

A t. olvasó magától is kitalálja, hogy ezeket a »Gazeta« írja, melynek, mint közelebb láttuk, nem tel-szettek a magyar lobogók. Közölvén az »Ellenzék«, »Egyetértés« cikkeit a Dück intsrpellációja alkalmá-ból, arról szó sincs, hogy azt az interpellációt hely-telenitené, sőt oda lyukad ki, hogy az Emke. tagjai iz-gatnak a nemzetiségek ellen.

A brassói német ujság azt írja, hogy mi a ma-gyar óvodákkal ellopjuk a 3—5 éves százsz gyermekek nyelvét; tehát tolvajsággal vádol; a »Gazeta« meg ránk fogja, hogy izgatók vagyunk. Hát nincs-e nekünk jó dolgunk, midőn jobbról-bairól így megtisztelnék? Mit akarnak elérni az effélékkel e lapok szerkesztői? Bot-rányt akarnak előidézni, városunk belbékéjét felzavarni? Feküdjének s keljenek nyugton, mert biztosítjuk, hogy nem fognak ezért élni. Hasztalan provokálnak, mert nem megyünk lépre. Nyugodtan s hideg vérrel olvas-suk el, a miket az Emkéről irnak s legfeljebb egy szánó mosolylyal adózunk nekik. Ők legjobban tudják, hogy nem irnak igazat, midőn bennünket vádolnak. Tudják jól, hogy az Emke közgyűlése alatt Brassóban a legjobb rend volt. Tudják, hogy a brassói német óvodákba elég magyar gyermek járt és jár még ma is; mi azért soha sem irtuk, hogy ellopják a magyar gyer-mekek nyelvét drága pénzért. Hadd folytassák tehát továbbra is lelkiismeretlen vádaskodásaikat abban a boldogító hitben, hogy a német nyelvű magyar lapok nem merik tollhegyre venni a Brassóban történeteket, mert a német sajtótól félnek. Így féltek (?) azok a német nyelvű lapok a »Romänische Revue« sajtópörétől is! Dehogyan féltek!

Epen a »Pester Lloyd« ismertette s belőle a »Gaz.« azt a cikket, melyért Albu István oraviczai gör. kel. tanító a dévai áll. képezde egykori tanítvá-nya egy évi fogságra és 500 frtra ítéltetett. Van is ezért most már »vai de noi« azaz »oda a világ« obé-gatás.

Irnak ők derűre-borura zöldebbnél zöldebb ba-darságot, addig viszik a korsót a kutra míg egyszer nyaka szakad; csak kis Miska az a sirás, melyet a gyermek elkövet, midőn a korsó füle kezébe szakad, ahhoz a keserves jajgatáshoz képest, a mit a »Gaz.« most Albu Istvánért az oraviczai gör. kel. tanítóért elkövet.

»Az a lap — így kesereg — még nem is ro-mán nyelvű, de elég annyi, hogy román szerkeszti s külföldön a román érdekeket védelmezi.«

Tehát nem azért ítélték el, mert vétkezett, ha-nem azért, mert román szerkeszti. Szép bók! Szerinte a »R. Revue« mérsékelt lap, de azért volt alkalmat-lan a kormánynak, mert olyan tényeket közölt, melyek nem váltak a kormány dicséretére s ez elég ok volt, őt az államügyész kezébe adni. A kormány célja a »Gazeta« hite szerint, az, hogy a román sajtót megré-

dik, parányi, csak egy pár hónapos, — de kedves! — de aranyos bubi! — Nem adná a világért.

Egy fél év múlva került elő Elemér: csak a ru-hájáról ismertek reá, meg egy levélről, mely fakóvá lett a zsebében. Alig lehetett kibetűzni, már de nagy nehezen még sikerült: Olgának szolt. Egy év múlva megint egy emberi csontváz jelentkezett egyenruhásan: egy huszárkard, sapka darab, csizma volt rajta. Csak találgatták, hogy bizonyos Bencső Béla lehet.

Az igazgató urnak nem változott egyetlen izma sem. — Itt van ez a parányi édes! — Nem adnának az egészért. Jaj! csak te maradj meg nekem, nem bánom, ha elpusztulnak mind! —

Negyedik napon gyászba öltözött az igazgató ur és zokogva kísérté M-utezán végig a kicsikét.

Oda lett, meghalt. Soha sem jó kihívni a halált Ütött, kopott ruhában rongyosan, elzúlve, haza-haza látogat Zoltán — de apa, nem igen ismer most senkit Tovább állt megint.

A fiatal menyecske?! Az annál többet ismer: süldő diákok, fiatal dandyk, katonatisztek s a többi. Oh! de furcsa ez a kor!

*

Mondjak még? — Majd máskor.

mitse. Beakarja dugni az állítólagos izgatók száját s akkor nem lesz többé nemzetiségi kérdés.

»A tulzás — úgy mond — felette veszélyes be-tegség, — azonban legrosszabb következménye ennek az, hogy teljesen el vakítja azokat, kiket hatalmába kerít.«

Ez az állítás teljesen igazán épen magáról a Ga-zetáról, mert lám, épen ő van elvakítva a chauvenis-mus — tulzás — által annyira, hogy a »R. Revue« sajtópörében merő üldöztetést lát.

»A magyar kormány láthatná, hogy a nemzeti-ségi öntudat mélyebb gyökeret vert a román nép ke-belében, hogy sem el lehetne nyomni ama sajtóperek-ke, melyek a nép ügyét védő román lapok ellen in-téztetnek. Azt is gondolja meg Tisza, hogy e sajtóperek magukra vonják a külföld figyelmét és ez nem válik javára.«

Nem tud még semmit a sajtópör részleteiről, ha-nem azért megereszített Albu Istvánért egy dörgedel-mes vezércikket, melynek finaleja az, hogy a magyar kormány nem éri el célját a sajtóperekkel sőt táplálja velük az elégtelenséget.

Most már a magyar kormányon a sor, hogy e bölcs (?) tanácsokat kövesse és sajtópert többé román lap ellen ne indítson; mert a nemzetiségi érületet nem lehet elfojtani, mert a külföld meg tudja, mert az elé-gületlenséget táplálja . . . mert vezércikket írni kell minden nap.

Czenkalji.

A regálé-értekezlet Kolozsvárt.

E hó 1-én d. e. tartatott meg az az értekezlet Kolozsvárt, melyet az erdélyi gazdasági egylet elnöke, Szabó József a regale-megváltás tárgyában összehívott.

Az értekezleten képviselve voltak nagy számú birtokos megyeink főispánjai, vagy alispánjaik által, megjelent továbbá több országgyűlési képviselő és arisztokráciánk számos tagja.

Szabó József elnök megnyitván az értekezletet, megnyitó beszédében bővebben ismerteti a kormány javaslatát, a regale-enquette lefolyását és a megváltást. Elfogadandónak tartja kulesul őt éves adóalapot, de eltérésekkel az eredeti javaslattól a végből, hogy a vál-ság tenylegesen regalejövedelem alapján legyen. Az évnegyedes elszámolást pártolja, az itálárlási jövedék évkz múlva emelkedik és jövedelmet fog hozni az ál-lamnak, miért méltányosnak tartja bevallástól eltérni.

Huszár Károly b. képviselő a javaslatban oly sé-relmes pontokat talál, melyek orvoslása okvetlenül kö-vetelendő. A kezelési levonást mint merőben indoko-latlant, törülni kívánja. — A megváltási alappal és a szigorú ragaszkodással szemben nagyobb latitudót ki-ván. Indítványozza, hogy a gazdasági egylet emlékira-tot intézzzen a kormányhoz. Politikai töké nem szabad faragni a kérdésből. Ha tapintattal járunk el, a kor-mány figyelembe veendi a kérdést, ha azonban ered-méyutelen lenne a felszólalás és ha a kormány ra-gaszkodni fog eredeti javaslatához, nem áll jót az el-fogadásért.

Bánffy György b. a javaslat ellen szolt, de a re-gálemegváltást elvileg elfogadja. Indítványozza, bizassék meg az erdélyrészi gazdasági egylet, hogy az értekez-let elnöke által javasolt elvek értelmében a kormány-hoz felterjesztést szerkesztszen, tegye magát a birtok-ság érintkezésbe az erdélyrészi képviselőkkel és ennek eredményeként küldessék ki egy tizenöttagu bi-zottság, melynek feladata lesz, a felterjesztés elkészü-lésekor a kifejtett elvek támogatása céljából az er-délyrészi kéeeviselőket összehívni.

Mikes Miklós a regálejavaslat ellen emelt szót; elfogadva Bánffy indítványát.

Zeyk József szintén elfogadja az indítványt. Ha e működés — ugymond — eredményre nem vezet, minden erdélyi képi elő tudni fogja kötelességét.

Ugron Ákos és Toroczky Lajos a javaslat ellen szólnak. Elfogadják Bánffy indítványát.

Dr. Groisz Gusztáv az adóbevallás ellen kel ki és azt elítéli. A regale értékének bebizonyítására ha-táridőt kíván. Az átlagra nézve nem az 1881—86-ki időszakot, hanem az 1884—88-ki időszakot kívánja. A regale értéke feletti döntést a legfelsőbb pénzügyi bíróságra kívánja ruházni. Hozzájárul Bánffy indítvá-nyához.

Felszólalnak még Gyarmathy Miklós, ki a kár-pótlást az urbéri telkek száma szerint kívánja megál-lapíttatni. Miksa Elek, ki nem tartja szükségesnek az országgyűlési képviselő presszionálását. Ugyanigy nyi-latkozik Horváth Gyula országgyűlési képviselő is.

Az elnök kijelenti. A többség elfogadta Bánffy in-dítványát, mely a felterjesztés szerkesztése a gazda-sági egyletre bizatik, mely felterjesztést azután bizott-ság útján egybehívdó erdélyrészi képviselők által kívánja az értekezlet elfogadtatni. A bizottság erre 17 taggal megalakult. A gyűlés délután ért véget.

A brassói német újság folytatja szellemeskedését. Lássuk, mit mond a III. közlemény.

Tehát nyíltan bevallott főcélja az erdélyi magyar közművelődési egyesületek, a magyar nyelv terjesztése az ország nem magyar lakossága között. Nos ha ez sem jelent magyarosítást, hát mi akkor magyarosítás?)

Van-e e világon egy nép, mely — az egész nép — két nyelvet beszél? „Nyelvében él a nemzet”; mondá maga dr. Haller Károly. Hogy a magyarok maguk sem hiszik azon általuk ismételt hangoztatott phrázist, hogy a nyelvvel egyidejűleg a nemzetiség is ne menne tönkre, arra nézve kitűnő bizonyosságunk Hunfalvy Pál — s itt idézi Hunfalvynak egy mondatát. Azután ismét így folytatja: — „Ha az erdélyi magyar kultúregylet főcélja nem a magyarosítás volna, ha célja csak „saját fájának és nyelvének védelme” volna, a mint annyiszor hirdette, akkor hasonlóan a német iskola-egyesülethez (Deutscher Schulverein) oly vidéken kellene egyleti pénzből magyar iskolákat felállítania, hol azok szükségesek arra nézve, hogy a magyar szülők gyermekeinek biztosítsa az anyanyelvükön való tanítást, nem pedig a magyar nyelv terjesztését a nem magyar nemzetiségek közt akarni. A német iskolaegyletnek bűnül rovatott fel, hogy német eredetű gyermekeknek lehetővé akarta tenni az anyanyelvükben való tanulást, és a „kultúregylet” ráerőszakolni akarja a nem magyar gyermekekre a magyar tanítást; sőt mi több, elrabolni akarja a magyar óvodáinkban a 3—5 éves nem magyar nemzetiségű gyermekek nemzetiségét!”

Mindazonáltal jónak látja (természetesen!) az erdélyi magyar kultúregylet tagadni a tényleges magyarosítási tendenciát. És 5-6 millió magyar közt⁵⁾ csak egyetlen egy találkozott, a ki elég elfogulatlansággal s hátorrággal bír, nemcsak bevallani ezen magyarosítási tendenciákat, sőt azokat nyíltan leleplezni s azokkal szemben küzdeni.⁶⁾

Itt idézi Mocsáry Lajosnak hirhelt röpiratát, melyet a nemzetiségi lapokon kívül a nemzet kivétel nélkül elítélt s a mely Mocsáryt a magyar nemzet élő halottjává tette.

Majd így folytatja:

„A szerencsétlenség a magyar állameszmének a magyar nyelvvel való összetévesztésében áll.

Ha ez az összetévesztés nem történnék, ha a magyar társadalom és a magyar kormány (a „arsadalm az »magyarisch«, a kormány az »ungarisch« végre elszánhatná magát, Magyarország nem magyar nemzetiségeinek valódi nyelvbéli egyenjogúságot adni⁷⁾ és nemzeti (!) fejlődésük elé nem gördíteni akadályo-

1) Hol vagyunk kérem Erdélyben? Nem-e Magyarország területén? Hát Magyarországon jogtalanság a magyar nyelv terjesztése? Hát a nagy német nemzet nem egészen más eszközöket használ, hogy a lengyeleket s francziákat egyenesen germanizálja? Ja Bauer, das ist was Anderes! Igen ám!

2) Maga az erdélyi szász nép az. Alig van egy felnőttagja, a ki oláhu ne tudna. Hát vajjon oláhok lettek-e azért? Hát valamennyi magyar iskolában nem kötelező-e a német nyelv tanítása? Miért van ez? Hogy minden magyar ember németül is tudjon. De azért németek nem leszünk soha.

3) Hát bizony kár csúrn-csavarni a dolgot. A »Schulverein«-t nem azért itélték el, a mit a t. cikkíró mond, hanem azért, mert elég vakmerő volt, beavatkozni egy idegen ország belügyeibe. Vajjon mit mondana és tenne a román kormány, ha mi beavatkoznánk a moldovai csángók dolgaiba s azoknak magyar tanításáról akarnánk beszélni? Majd mesélj nekünk valamit. Maradjon a »Schulverein« Németországon, nem fogja senki zokon venni tőle. Ha tetszik a szászoknak, alakítsanak iskoláik s nemzetiségük fenntartására itthon kultúregylet, — a mit az oláhok is tettek — nem fogja senki zokon vonni tőlük. De minden külföldi beavatkozást a magyar állam s magyar nemzet mindég megbotránkozással fog visszaautasítani s a ki a külföld karjaiba akarja magát vetni, az soha s sehol e földön jó hazafinak tartatni nem fog. A kit illet, vegye ezt magára. Ime, ez a különbség a mi Emkénk s a Schulverein között.

4) Hát ki kényszeríti a nem magyar szülőket, hogy kisdedeiket a magyar ovodába küldjék? Avagy nem kívánná a »Kr. Ztg.«, hogy a magyar társadalom által fenntartott ovodákban talán németül tanítsanak, mert esetleg 2—3 német gyermek is jár oda?

5) Már 1880-ban 6 millió volt. Azóta talán születték még néhány! Talán?

6) Ehhez a fehér hollóhoz minden ember szívesen gratulál a nemzetiségeknek.

7) Miben álljon ez a nyelvbéli egyenjogúság? Iskolát, egyetemet alakíthatnak úgy, mint a magyarok. Beszélhetik nyelvüket, úgy mint a magyarok, szóval mindent ép úgy tehetnek, mint a magyarok. Hát mi kellene még? Talán az, a mit a »Kr. Ztg.« képviselővé lett szerkesztője kívánt, hogy a magyar képviselőházban lehessen németül, oláhu stb. nyelven is beszélni? No, iszen!

kat⁸⁾, akkor bizonyára nem volna szükség egyletek által propagandát csinálni a magyar állameszmének⁹⁾; a k k o r Magyarország összes lakói lelkesedéssel csüggnének a magyar államon, a magyar alkotmányon s minden közös kulturális érdeken¹⁰⁾.

A míg azonban az ugynevezett kultúregyletek magyarosítási politikát folytatnak, addig joggal fognak a nemzetiségek által legkeservebb ellenségei gyanánt tekintetni s addig ezek egész a késig¹¹⁾ fognak ellenük küzdeni.

Magyarország tüzkárai 1885-ben.

II.

Hontmegye: károsult 48 község 67 tüzesetben 107,551 frt kárral, melyből visszatérült 29,139 frt. Tényleges kár: 29,139 frt.

Hunyadmegye: károsult 81 község 115 tüzesetben 43,632 frt kárral, melyből visszatérült 5515 frt. Tényleges kár: 38,117 frt.

Jász-N.-Kun-Szolnokmegye: károsult 82 község 165 tüzesetben 204,161 frt kárral, melyből visszatérült 122,320 frt. Tényleges kár: 81,841 frt.

Kis-Küküllőmegye: károsult 36 község 46 tüzesetben 56,446 frt kárral, melyből visszatérült 6176 frt. Tényleges kár: 50,270 frt.

Kolozsmegye: károsult 99 község 178 tüzesetben 75,237 frt kárral, melyből visszatérült 27,439 frt. Tényleges kár: 47,798 frt.

Komárommegye: károsult 49 község 110 tüzesetben 248,084 frt kárral, melyből visszatérült 61,904 frt. Tényleges kár: 186,180 frt.

Krassó-Szörénymegye: károsult 126 község 286 tüzesetben 151,840 frt kárral, melyből visszatérült 31,436 frt. Tényleges kár: 235,557 frt.

Liptómegye: károsult 23 község 36 tüzesetben 340,351 frt kárral, melyből visszatérült 104,794 frt. Tényleges kár: 235,557 frt.

Máramosmegye: károsult 54 község 103 tüzesetben 28,663 frt kárral, melyből visszatérült 28,663 frt. Tényleges kár: 20,856 frt.

Maros-Tordamegye: károsult 60 község 76 tüzesetben 44,046 frt kárral, melyből visszatérült 19,461 frt. Tényleges kár: 24,585 frt.

Mosonmegye: károsult 24 község 45 tüzesetben 85,172 frt kárral, melyből visszatérült 37,137 frt. Tényleges kár: 48,035 frt.

Nagy-Küküllőmegye: károsult 58 község 79 tüzesetben 44,013 frt kárral, melyből visszatérült 13,071 frt. Tényleges kár: 77,636 frt.

Nógrádmegye: károsult 90 község 144 tüzesetben 193,071 frt kárral, melyből visszatérült 77,636 frt. Tényleges kár: 115,434 frt.

Nyitra megye: károsult 178 község 37 tüzesetben 699,488 frt kárral, melyből visszatérült 351,600 frt. Tényleges kár: 347,778 frt.

Pestmegye: károsult 133 község 454 tüzesetben 623,460 frt kárral, melyből visszatérült 295,742 frt. Tényleges kár: 327,718 frt.

Pozsonymegye: károsult 118 község 205 tüzesetben 494,098 frt kárral, melyből visszatérült 167,590 frt. Tényleges kár: 326,508 frt.

Sármegye: károsult 98 község 137 tüzesetben 474,567 frt kárral, melyből visszatérült 316,182 frt. Tényleges kár: 158,385 frt.

Somogy megye: károsult 121 község 194 tüzesetben 217,997 frt kárral, melyből visszatérült 84,070 frt. Tényleges kár: 134,927 frt.

Sopronmegye: károsult 78 község 107 tü-

8) Mik azok az akadályok? Könnyű ám így dobálózni, de tessék adatokkal beszélni!

9) Tehát elismeri azt, hogy még szükség van, propagandát csinálni a magyar állameszmének a Magyarországon lakó nem magyar nemzetiségek közt. S tudja-e, mit csinál a nagy Németország ily elemekkel? A lengyelekkel való bánásmódját tessék szemügyre venni. Így kellene bánni a magyar államnak is azon honpolgárokkal, kik még ma sem, 20 évvel alkotmányunk visszaállítása után, hivei a magyar államnak. Mert a kik közt még szükség van a magyar állam eszme terjesztésére, azok nem lehetnek hivei a magyar államnak.

10) Ismét beismeri tehát, hogy most nem ragaszkodnak sem a magyar államhoz, sem annak alkotmányához. Tudják önk, hogyan nevezik nálunk s az egész világon az oly hazafit, ki nem hiva saját hazájának? Találják ki s ösmerjenek önmagukra.

11) Már egyszer irta volt a »Kr. Ztg.«, hogy késhagy meg a magyarokkal. Most ismétli. Akkor megjegyeztük, hogy kik szoktak késhagyig menni, most ismétljük. Nem hinnők, hogy a békés természetű szász nép irigyelné az egykori bakonyi hősök dicsőségét és sorsát. Kár tehát a nép nevében beszélni, a mikor csak saját érzületének és természetének akar az ember kifejezést adni. A szász nép nem azonos a czikkiróval, mert ez úgy látszik, késsel szeret küzdeni ily egyénekkal lovagias ember nem állhat szóba, annál kevésbbé egy lovagias nemzet. — Jó napot!

esetben 410,781 frt kárral, melyből visszatérült 130,557 frt. Tényleges kár: 280,224 frt.

Szabolcs megye: károsult 80 község 215 tüzesetben 226,969 frt kárral, melyből megtérült 155,143 frt. Tényleges kár: 71,826 frt.

Szatmármegye: károsult 108 község 186 tüzesetben 132,211 frt kárral, melyből visszatérült 47,650 frt. Tényleges kár: 94,561 frt.

Szebenmegye: károsult 37 község 82 tüzesetben 142,172 frt kárral, melyből visszatérült 49,237 frt. Tényleges kár: 92,935 frt.

Szepes megye: károsult 51 község 72 tüzesetben 706,314 frt kárral, melyből visszatérült 272,537 frt. Tényleges kár: 433,777 frt.

Szilágymegye: károsult 91 község 152 tüzesetben 62,962 frt kárral, melyből visszatérült 9397 frt. Tényleges kár: 54,565 frt.

Szolnok-Dobokamegye: károsult 92 község 144 tüzesetben 48,416 frt kárral, melyből visszatérült 9713 frt. Tényleges kár: 41,703 frt.

Temes megye: károsult 136 község 421 tüzesetben 309,671 frt kárral, melyből visszatérült 116,043 frt. Tényleges kár: 193,628 frt.

Helyi és vidéki hírek.

Kérelem. Azon t. előfizetőinket, kik előfizetési díjaikkal még hátrálékban vannak, kérjük tisztelettel szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb beküldeni.

Halálozás. A brassói gör. keleti (román) főgymnasiumnak halottja van: legkitűnőbb erőinek egyike, a ki úgy is mint, úgy is mint ember disze volt iskolájának: Dr. Pop Miklós, tanársága 22-ik s élete 48 évében meghalt. A tanári kar külön gyászjelentésben tudatja kedves társa elhunytát. Az életerős élete delében lévő férfiú elhunytáról őszinte részvételt vetünk tádomást.

Munkakiállítás Kolozsvárt. A segédek munkakiállítását f. hó 1-én d. u. megnyitották. A megnyitáson képviselve volt a megye, a város és az iparkamara. Hegedüs Sándort Ferenczy elnök üdvözölte, mire Hegedüs az ipar és tudomány közti hatást s a haladást fejtegetvén, megnyitotta a kiállítást. A város nevében Albach polgármester beszélt. Este nyolcz órakor fáklyászene volt, melyen az iparos ifjuság egyletének titkára Solyom üdvözölte Hegedüst, ki sikerült beszédben válaszolt. A fáklyászene végeztével fényes bankettet rendeztek.

Fölrobbant löpormalom. A scafatii löpormalomban — mint Nápolyból írják — robbanás volt s a gyár egy része légbe röpült. Két ember életét vesztette, három megsebesült.

Egy rettenthetlen uszonó. A spanyol királynő átusztá az egész szent-Sebestyén öblöt. Négy uszómester és egy högytől kísérve, ő felsége háromnegyed óra alatt körülbelül fél mértföldnyi utat haladt meg, után engedve a fáradságnak, az őt követő bárkában partra vitette magát. Mit gondolhatnak uralkodóokról azok az ős spanyolok, a kik még a spanyol udvar kerlehetetlen és neveléses etiquettejéhez hűk maradtak?

A hazafiság az iparban. Az alsó-ausztriai kereskedelmi és iparkamara idei jelentése sok közgazdasági természetű kérdéshez hozzá szól. Főlemlíti, hogy mind több iparág van, mely szenved a nemzetiségi eszme felülkerekedése miatt. A monarchia magyar állama lépett föl, — ugymond a jelentés — első sorban a nemzeti ipar separatismusának eszméjével s ez eszme keresztülvitelében majdnem egészen kizárta az osztrák ipart a magyar piacról, mert a versenymunkánál nemcsak a szállítótól, hanem a gyártmánytól is megköveteli a magyar eredetet. Ez a hazafiság a a reichsrathban képviselt országokban is kezd terjedni, annál inkább, mert ott hazafias áldozatnak tekintik selejtesebb honi gyártmányt drágább áron is beszerezni. A kamara kéri a kormányt, hogy e nemzeti-ségi áramlatnak gátat vessen.

Halál a coulissák mögött. Megrázó tragöedia színhelye volt szerdán este Berlinben a Wallner-színház színpada. A valóság és a látszat megrendítő közel állott egymáshoz. Mig a színpadon Wartenburg drámájának hőse Urbain Sansnom haldoklott, addig a coulissák mögött egy ur, a ki egyik ismerős színésznőt jött üdvözölni, — mint mondá: nagy betegsége után, »a halál körmeiből kiszabadulva« — szélhűdést kapott s rövid idő múltán kiszenvedett.

Olaszországi zavargások. Mariano-Commenseben 500 selyemszövő munkás sztrájkol. Minthogy a karabinierik többeket letartóztattak, a nép lefegyverezte ez őrséget s kiszabadította a foglyokat. Egy Milanóból sürgönyileg hívott gyalogezrednek kellett közbelépni, ugyannyira, hogy csak valóságos esata után sikerült elnyomni a rendetlenséget. Hét katona súlyosan megsebesült. Ötvennél többet tartóztattak le.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Szterényi József.

Értesítés.

Elhelyeztetésem következtében f. szeptember hó 13-án Ó-Brassó 634. számú lakásomon eladok két lovat, hámot, egy ruganyos kocsit, egy szekeret, szánat és butorzatot; miről vevő kedvelőket tisztelettel értesitem.

Lanczy Gyula
m. kir. pénzügyőri biztos.

Szám 9243.—1888.

Hirdetés!

A városi pénztár 1887. évi számadásai a hozzátartozó összes mellékletekkel, valamint a hiányolásokkal s hozzávaló indokolásokkal együtt, nemkülönben Brassó város vagyonának leltára is az 1886. évi XXII. t. cz. 142. §-a értelmében a városi könyvelőség hivatalos helyiségében, alsó-nagyutca 519./a. szám alatt tízenöt napra közszemlére vannak ki-téve. —

Ez azon megjegyzéssel hozatik köztudomásra, hogy minden köz-ségi adót fizető polgárnak jo-gában áll, esetleges észrevételeit f. évi szeptember hó 16-áig alulírt hi-vatalnál benyújtani.

Brassó, 1888. szeptember hó 1.
(302) 1-1 A városi tanács.

Szám 977./1888. telekkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szent-ágothai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy szent-ágothai Maurer Sofia végrehajtónak százhalmi Eitel Anna végrehajtást szenvedő elleni 130 frt tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, az erzsébetvárosi kir. törvényszék a szent-ágothai kir. járásbírósa területén lévő és a százhalmi község határán fekvő, a 97. sz. tjkvben az A + 1—52. rendszám alatt bejegyzett ingatlanokra az árverést 1518 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb meg-jelölt ingatlanok az 1888. évi szeptember hó 29-ik napján délelőtt 10 órakor Száz-halom községben megtatandó nyilvános ár-verésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak vég-rehajtató kivételével, ki bánatpénz letétele nélkül is árverezhet az egyes ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a ki-küldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánat-pénznek a bíróságnál előleges elhelyezé-séről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szent-Ágotha, 1888. június 12.
A kir. járásbírósa telekkönyvi hatósága,
(272) 1-1 Avedik Simon, kir. albiró.

Kovács Máthé

fodrász

Nagy-utca 494. sz. alatt szemben a
Jeckelius-féle gyógyszerházzal
ajánlja a nagyérdemű közönségnek
teljesen ujonnan berendezett

fodrász-termét.

Átvesz mindennemű férfi- s női
hajmunkákat.

—o Legfinomabb s legelőzékenyebb
kiszolgálás. o—

On parle français. — English spoken.

Szám 9597—1888.

(298) 2-2

Hirdetés.

Ezennel közhírré tétetik, hogy folyó évi szeptember hó 1-től kezdve ezen hirdetmény visszavonásáig a fűrészelt fa, valamint az épületfa is a városi faraktárban köbméterenként következő leszállított áron adatik el:

1. Tölgyfa I. minőségű 22 frt 10 kr,
és 20 „ 40 „
Tölgyfa II. „ 18 „ 70 „
és 17 „ 85 „
Tölgyfa III. „ 13 „ 60 „
2. Lágymfa 10 „ 80 „
3. Épületfa (bewaldrechtetes Bauholz
éles szegélyű 9 frt — kr.

Nagyban történő vételnél, t. i. legalább 20 köbméter vásárlásánál a fennebbi árakból még 5% hozatik levonásba.

Brassó, 1888. augusztus 25.

A városi tanács.

Hirdetés.

Kitűnő minőségű zöldséget, vörös és foghagymát ajánlok a legelőnyösebb napi árban kis és nagy mennyiségben.

Ismét eladókkal szolid összeköt-tetést keresek.

Herczeg László,
Makón.

A dr. Otrobán Nándor tulaj-donát képező

„Első magyar petrolgyár“

irodájában (Brassó, Nagy-utca 488. sz.) gyári árban kapható elsőrendű, — ugyancsak szalon-petroleum is hordókban és kő-korsókban.

295 10 2

RÉPÁTI ásványviz!

A csak rövid idő óta forgalomban lévő,
kitűnő tulajdonságai és kellemes íze mi-
att általános elismerésnek és közkedveltségnek
örvendő

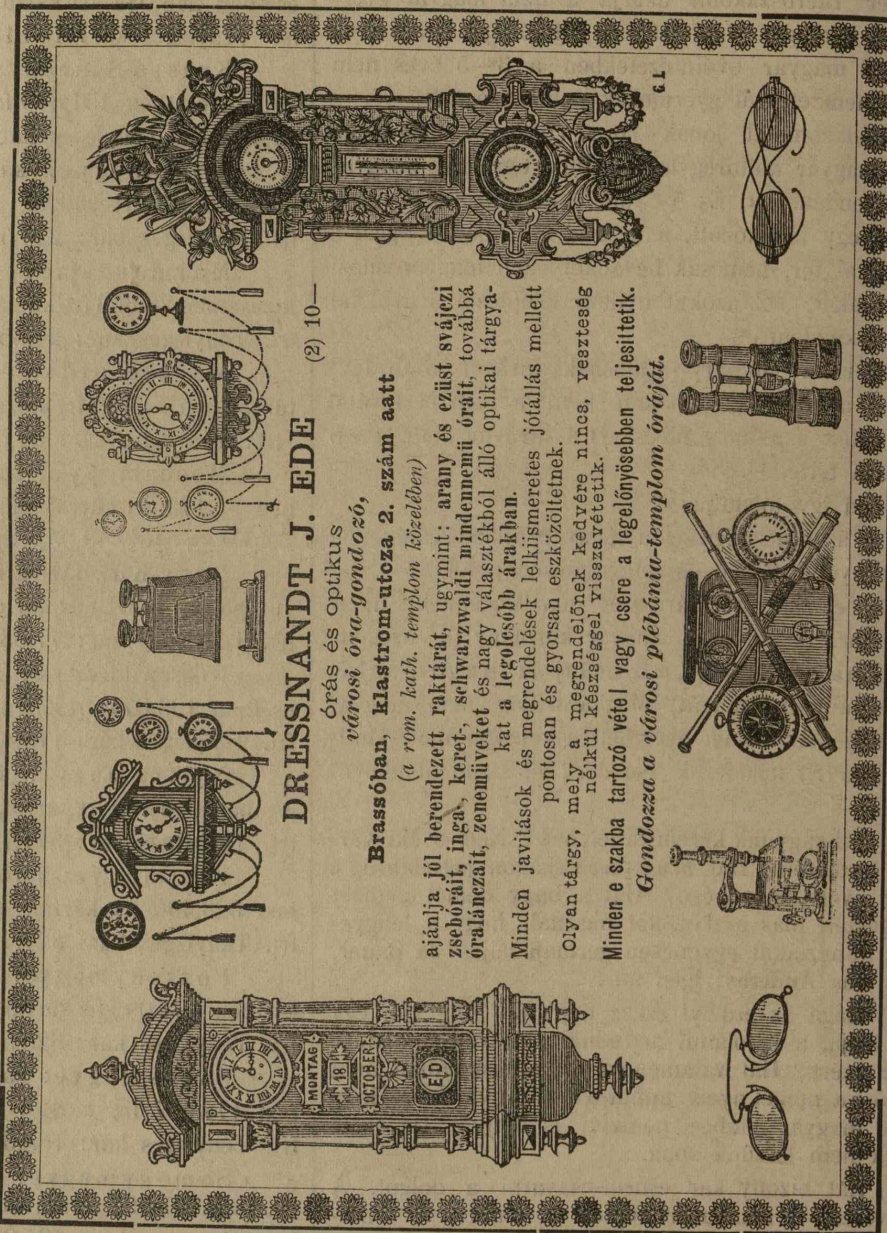
Répáti ásványviz

minden időben friss töltésben kapható: a leg-
több fűszerüzlethen, gyógytárban és vendéglő-
ben valamint nagyobb mennyiség átvételénél

a főraktárban:

GIESEL G.-nél,

Brassó, Színház-utca 312.

DRESSNANDT J. EDE
órás és optikus
városi óra-gondozó,
(a rom. kath. templom közelében)

Brassóban, Klastrom-utca 2. szám alatt

ajánlja jól berendezett raktárát, ugymint: arany és ezüst svájci zsebhóráit, inga, keret, schwarzwaldi mindegyikű óráit, továbbá óraláncokat, zeneműveket és nagy választékban álló optikai tárgya-kat a legelőnyösebb árakban.

Minden javítások és megrendelések lekülsmeretes jótállás mellett pontosan és gyorsan eszközöltnék.

Olyan tárgy, mely a megrendelőnek kedvére nincs, vesztéség nélkül készségei visszatérnek.

Minden e szakba tartozó vétel vagy csere a legelőnyösebben teljesítetik.

Gondozza a városi plébánia-templom óráját.

Dr. C. M. FABER

néhai I. Miksa császár személyes fogorvosa, a becsületrend lovagja, Bécsben
cs. kir. szabadalmazott

hygienikus kivonatai a száj s fogak ápolására.

Eucalyptus-szájesszencia

(kitűntetve Párisban 1878-ban.)

A legrationálisabb, legtartalomdúsabb (78% hatásos alkatrészt), leg-
elismertebb hygienikus kivonat a száj ápolására, kellemetlen szag eltávolítá-sára, a fogak fentartására, védőszer mindennemű torokbaj ellen. Gyermek-eknek gargalizáló szer iskola előtt s után, óvszernek diphteritisz ellen nagyon ajánlható. A beteg-szobák fertőztelenítésére nélkülözhetetlen. — Az orosz császári kormány által 1881. jan. 28-áról 681. med. depart. sz. min. leirat alapján a kórházakba s gyógyintézetekbe bevezettetett.

—o Egy üveg ára 1 frt 20 kr. o— (19 b) 8—12

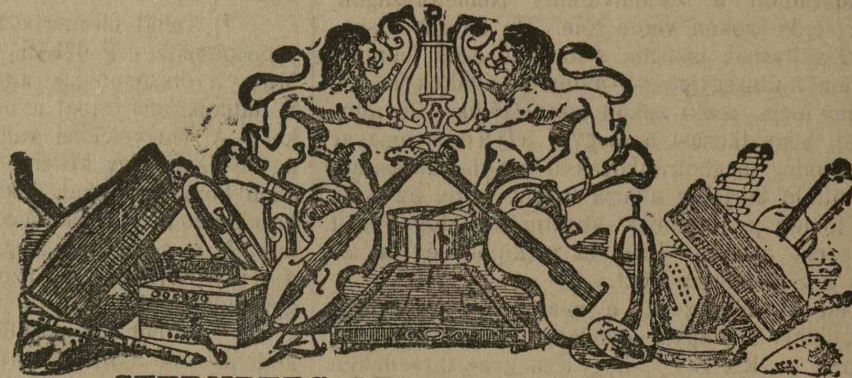
Külön szájszappan „Puritas“,

a legrégebb s egyetlen, már az 1862. évi londoni kiállításon kitűntettetett
kitűnő, legjobb s leghathatósabb száj- s fogkonzerváló szer. Egy boboz 1 frt.

Kitűnő Puritas-fogkefék, préselt bux- s vegyileg zsirtalanított sörteből. Egy darab ára 50 kr.

Raktárak: Brassóban Jeckelius F., Kugler E. Schuster K. L., Köhalom-ban Wolff E. gyógyszerésznél, valamint minden gyógyszerházzal és illatszerésznél.

Fő szétküldési raktár: BÉCS, I. Bezirk, Bauernmarkt, Nro 3.

STERNBERG ARMIN hangszer-gyára.

Budapest, VII., kerépesi ut 36. (a Rókus kórházzal szemben).

Mindennemű ütő-, vonó- és fuvó-hangszer, harmonika- és harmonium-gyára és legnagyobb választéku raktára. Belföldi és valódi olasz hurok raktára.

A legújabb feltűnést keltő mechanikai salong hangszerek mint: Ariston,

Herophen, Orpheus, Phönix, Simphonion főraktára.

Legújabb! Harmonika-fuvola 12 billentyűvel, melyek a szípkába való könnyű befúvás által kellemes hangokat adnak. Azonnal megtanulható és játszható.

Mindenkinek, kicsinynek, nagyknak egyaránt alkalmas

mulató-eszköz. Ára 2 frt. Mindennemű hangszerek javítása pontosan és jutányosan

teljesítetik. Ócska hangszerek ujjakra becséréltnék. 200 képpel díszített nagy hang-

szer-katalogus kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. Harmonikáról és harmonium-

ról külön képes árjegyzék kérendő.